

ועל כן מטמא אבית הבליעה.⁽¹¹⁾

כעת דנה הגמרא במחלוקת רב ורבי יוחנן במליקת זר על פי משנתנו:

תנן במשנתנו: **כל הפסולים שמלקו, מליקתן פסולה.**

והוינן בה: **בשלמא לרבי יוחנן, "כל" לאתווי זר, הלשון "כל הפסולים" במשנה ניחא לרבי יוחנן, שהוא בא לרבות זר, שמליקתו מטהרת מנבילה. אלא לרב, דסבירא ליה מליקת זר מטמאה, "כל", לאתווי מאי? מה יש לרבות מהלשון "כל"?**

ומפרשינן: **מאי לאו, לאתווי שמאל ולילה, לרבות מליקה ביד שמאל או בלילה שמועילים לטהר מטומאת נבילה.**

ודחינן: **שמאל ולילה בהדיא קטני, הרי מליקה בשמאל ובלילה כבר כתובים במפורש במשנה, ומשמעות "כל" לכאורה בא לרבות מה שלא מוזכר עדיין במשנה!?**

ומתריצין: **תני, והדר מפרש, בתחילה המשנה נקטה כלל, ואחר כך המשנה חוזרת ומפרשת הענין.**

ועוד יש לדון על פי משנתנו: **תא שמע** מהא דתנן, **זה הכלל כל שהיה פסולו בקודש אינו מטמא בגדים** דהיינו טומאת נבלה אבית הבליעה.

והוינן בה: **בשלמא לרבי יוחנן כל לאתווי זר שבא לרבות מליקת זר דאינו מטמא, אלא לרב לאתווי מאי** כיון דסבירא ליה דמליקת זר מטמאה מה בא הכלל לרבות?

ופרכינן: **ולטעמיה, שמשנתנו ניחא לרבי א-פס יוחנן, הא דקתני סיפא "כל" שלא היה פסולו בקודש מטמא בבית הבליעה, לאתווי מאי?**

ומשנינן: **אלא, רישא דקתני כל שפסולו בקודש אינו מטמא — לאתווי שחיטת קדשים בפנים** שעופות קדשים שנשחטו במקדש נפסלו משום שאין להם הכשר אלא במליקה, אך אינם מטמאים בבית הבליעה, ודין זה לא נשנה במפורש במשנה אלא נלמד מהרישא ד"כל" שפסולו בקודש ואילו **סיפא דקתני כל שלא היה פסולו בקודש מטמא בבית הבליעה — לאתווי מליקת חולין בחוץ**, שאין להם הכשר אלא בשחיטה, ולא חשיבה מליקה לטהרם מידי נבילה.⁽¹²⁾

דאף הם לא היה פסולם בקודש, והא דנקט רק למליקת חולין בחוץ הוא משום דהתנא נקט חולין בפנים וקדשים בחוץ, ולא נקט חולין בחוץ.

וכבר הקשו התוס' לעיל בד"ה אמר על דבריו דיתכן להיות נרבע שפסולו בקודש כגון שנרבע בעזרה. ויעויין בשטמ"ק דף כז ב אות א' שהקשה כן.

ובאמת קושיתם היא על שיטת רש"י בביאור ענין פסולו בקודש, דפירש דהיינו שכבר באה

11. ע"פ פ' רש"י דילפינן לר"י זר מהא דכשר בבמה.

ובשטמ"ק [אות ה'] פירש דיליף זר מהא דכשר בשחיטה. וכן פירשו התוס' סט א בד"ה ולטעמיה. ומדבריהם שם עולה נפק"מ בפירושים בבעל מום, דפסול בבמה וכשר בשחיטה. [נתיבות הקודש].

12. וברש"י כת"י כתב דהוי מצי נמי למימר דאתי לאתווי נרבע, מוקצה, נעבד, אתנן, ומחיר